

NUKITS

EESTI KASUPEREDE LIIDU AJALEHT
NR 1, VEEBRUAR 2013

Aitasime
korraldada
Perekonnas
Hooldamise Seminari!

Jäime ilma
Hasartmängu-
nõukogu
rahastusest.

MEIE ESIMENE AJALEHT!

Hea lugeja.

Täna on Sinu ees Eesti Kasuperede Liidu esimene päris oma ajaleht. Oma ajalehe väljaandmise tingis vanemliku hoolitsuseta laste olukord, mis on hoolimata 20 aastast omariiklusest ikka veel lapsekingades. Tahame suuremale üldsusele teavitada Kasuperede Liidu ja tema liikmesorganisatsioonide tegemistest, samas ootame kirjutisi kasuperedelt ja kasuperede lastelt, kuidas elab tavaline Eestimaa kasupere. Ka lastekaitse- ja sotsiaaltöötajate kaastööd on oodatud, ikka selleks, et teavitada, kuidas ühes või teises omavalitsuses kasuperendusega lood on. Esiolgu oleme planeerinud veebipõhise ajalehe väljaandmise kord kvartalis. Materjali hulgast sõltub, kas on vaja esialgseid plaane muuta.

Head lugemist kõigile!

Malle Kobin
Eesti Kasuperede Liit
Juhatuse esimees

PEREKONNAS HOOLDAMISE SEMINAR.

Jaanuaris toimus Eesti Kasuperede Liidu ja Laste Huvikaitse Koja koostööna seminar: Lapse huvide, vajaduste ja õiguste tagamine perekonnas hooldamisel, mille üheks väljundiks oli liikumine juttude tasandilt tegudeni.

Eesti Kasuperede Liit tunneb siiralt head meelt selle üle, et meie aastate pikkune töö hakkab vilja kandma. Hästi positiivse enesetunde loob

Ly Sovva ja Jaanika Petti

teadmine, et oleme leidnud väga head ja tasemel

koostööpartnerid, kes astuvad Kasuperede Liiduga ühte sammu ning

tunnevad samuti muret eesti kasuperede käekäigu pärast ja on val-

mis panustama kasuperede heaolu parendamisesse.

Kõik hea ja parem toimub siin elus ikkagi põhimõttel;

käsi peseb kätt, sõprade ja tutvuste tasandil.

Kuid Eesti Kasuperede Liit leiab, et pole vahet kelle nime või logo alt muutused toimuvad – tähtis on, et kasuperede olukord paraneb ning Kasuperede Liit on loonud suurepärase vundamendi, millele ehitada kasuperesid toetav ja tunnustav süsteem.

Ly Sova
MTÜ Viljandimaa Kasupered

Seminarist osalejatele töötuba.

ÜHE KASULAPSE LUGU

Kuidas ma leidsin oma kasupere

Ühel augustikuu päeval, just paar päeva enne kooli algust, algas minu elus uus peatükk – asusin elama kasuperre. See oli minu jaoks kui pea ees tundmatus kohas vette hüppamine, sest ma ju ei olnud oma tulevast peret kunagi näinud ega teadnud nendest mitte midagi. Mäletan seda kerget hirmu, mida ma tundsin, kui seisin oma uue elukoha hoovis. Peas keris koguaeg mõte: „Nii, siia ma siis jäängi...“. Kõige rohkem kohutas mind mõte sellest, et pean leidma uued sõbrad ning pean harjuma uue perega. Samamoodi tuli harjuda uue kooliga.

Uue peatüki algusest on möödunud juba peaaegu viis aastat. Nüüd aga leian, et hirm oli põhjendamatu. Minu uus perekond osutus ääretult toredaks. Uude perre elama asudes sain endale kõige vingemad vennad ja õe. Märkima peab muidugi ka ema-isa, sest nemad on siiski minu kõige suuremad toetajad. Kogu pere on ääretult kokkuhoidev ja abivalmis. Mõte sellest, et ma olen kasulaps on jäänud kõigest paberite tasandile – mind võetakse kui ühte omadest. Ma olen ääretult

Noorte Suvekool Hiiumaal 2012 a.

tänulik neile, kes mu kasuperre paigutasid, sest just see aeg on olnud mu üsnagi lühikeses elus kõige parem.

Tean, et palju lapsi on paigutatud lastekodudesse. Õnneks ei ole mul lastekodukogemust, kuid panen kõigile südamele, et just peres on noorel inimesel kõige parem. Kas lastekodus õpetab keegi ellu astuvat noort rahaga ümber käima? Kas sellel noorel on hiljem nõuandjaid? Kui see noor on loonud pere, siis kas selle noore pere lapsel on kaks vanaema? Minul on läinud hästi ja minul on head nõuandjad ja minu tulevastel lastel ka väga vinge vanaema 😊

ÕNNELIK KASUEMA

MA OLEN ÕNNELIK

Sündisin palaval augusti kuu päeval oma vanematele kuuenda lapsena. Olin kaua oodatud tütreke ja õeke neljale vennale ja ühele õele. Ilmselt olin ümbritsetud armastuse ja hoolivusega, sest minu eluvundament on tugev ja turvaline.

Üha sirgudes kaotab inimlaps võime imetleda maailma imepäraste üle, tunda rõõmu pisikestest asjadest. Nii ka mina kasvades lõin endale näidismaailma, kus olid olulised vaid enda saavutused, otsused raha, sõbrad ja asjad mu ümber. Kuni jõudsin arusaamisele, et raha ei tee kedagi õnnelikuks, asjad need on vaid hetke tujud, et inimesed tulevad ja lähevad, kuid pere: ema, isa õde ja vennad on need kes jäävad ning mind tingimusteta armastavad. Taipasin, et kodu on koht kuhu mind alati oodatakse, et minu mured on ka ema ja isa mured. Vanemad toetasid minu valikuid, aitasid püsida õigel teel ning ma taipasin, et OLEN ÕNNELIK.

Seminar Kasuperede Suvekoolis 2011 a.

Otsides oma teed ja kohta elus olles segaduses ja haavunud teadsin ma alati, kõigil inimolenditel on eesmärk leida oma rännakutel need tõelised väärtused. Väärtused mis täidavad su elu tasakaalu ja harmooniaga. Üheks elu olulisemaks eesmärgiks on

jätkub järgmisel leheküljel

..algus eelmisel leheküljel

rajade ise oma kodu, saada emaks ja isaks luua perekond. Nii ka mina ootas, lootsin ja soovisin kogeda seda imelist armastuse tunnet. Kuni ühel päeval kohtasin ma Teda seda imelist meest kellega koos olles tundsin, et maailm on täis kirkaid värve, et ma tunnen teda juba ammu ja ma tahan terve elu tema kõrval olla. Ma olin kindel, et tema on just see õige kellega koos on võimalik minna läbi tulest ja veest. Tundsiime, et meie vaheline armastus on uue elu aluseks. Lapseootus on olnud kaunis aeg meie elus. Lapse sünni imeline kogemus ja unustamatu hetk ...

See imeline hetk on saabunud ka viiel korral meie ellu, see oli uskumatu tunne, et meie oleme nende pisikeste imede loojad, meie oleme sellega hakkama saanud ja see ime on päris meie oma - see on tunne mis on saatnud mind kõik need aastad ja MA OLEN ÕNNELIK.

Ja siis ma taipasin, et armastuse aluseks on usaldus, et tuleb õppida andma seda, mida taotled ise. Kui taotled usaldust, anna usaldust; kui taotled rahu, anna rahu; kui armastust, hindamist ja soojust, siis õpi andma armastust, hindamist ja soojust. Peamine elu seadus on tasakaal. Inimesel on palju väärtusi ja nende omandamisel peab valitsema harmoonia.

Päevad möödusid ja meie jaoks saabus aeg, et pühenduda lastele, teineteisele, käia ja tegutseda koos, armastada, saada osa kõigest mida saatus me teele saatis. See oli imeline ja hinnaline aeg. Ja ma uskusin, et kõik mis ma teen on õige. Küll mina juba tean kuidas elada, keegi ei pea mind õpetama. Kuni ühel päeval taipasin, et kõik siin elus

Kasuperede suvekool 2012 a.

Käsitöö töötuba.

ei käi minu soovide ja tahtmiste järgi. Kõige olulisemad on lähedased inimesed minu ümber- võtta neid sellistena nagu nad on. Ning tänada jumalat, et nad kõik on olemas.

Kogesin, et elus võib ette tulla hetki kus sa pead valima tee mida mööda minna, kuid kah-juks see valik võib osutuda karmiks

õppetunniks, et sekundi murdosa

jooksul võib su elu muutuda tundmatuseni. Aeg on see mida tagasi kerida ei saa ja ühtegi olnut hetke ei saa olematuks muuta. Ning mõistsin, et lapsepõlvest kaasa saadud väärtushinnangud on need mis aitavad sul raskel hetkel toime tulla.

Ja ma tundsin, et kui oluline on see kui su kõrval on inimene kellele võid pugeda kaissu ja nutta hommikuni. Inimene - kes kuulab ja kuulab ning lohutab, et koos me saame kõigest üle ja aeg on see mis parandab kõik haavad .

Ja mul oli põhjust olla jällegi õnnelik ja ääretult tänulik oma vanematele, ämmale, äiale lähedastele. Nemad tuletasid mulle meelde, et elus võib ette tulla väga valusad eksimusi ja need on üksnes õppetunnid.

Selleks, et nautida positiivset, peab kogema negatiivset.

Tegelikult tagavad loodusseadused, et kui üks uks sulgub, avaneb kusagil teine.

Ja ma mõistsin, et üks mis läbi kannatuste meile avati oli võimalus pakkuda armastust ja hoolt lastele kes on ilma jäänud vanemlikust hoolitsusest. Kogeda, et pakkudes lastele armastust, toetust, kodu soojust ja hoolivust annab neile võimaluse väärtustada perekonda ja leida elus oma tee. Meile aga võimaluse kogeda tingimusteta armastust, et südamest tulnud kallistused sojendavad sind varbaotstest kuni südame sügavaima sopini.

Mul on jällegi põhjust olla õnnelik

Õnnelikud olge ka Teie

Kasuema Inge

Inge Järvpõld on MTÜ Kagu-Eesti Kasupered juhatuses esimees. Tugiisik kasuperedele.

Kodanikuühiskonna Sihtkapital - kodanikuühenduste tugistruktuur

Tugevad ühendused on kodanikuühiskonna aluseks

Ühiskonnagruppide huvide, väärtuste ja seisukohtade väljendamisega avalikes aruteludes aitavad ühendused tugevdada demokraatiat ja suurendada sotsiaalset turvalisust, parandada otsuste kvaliteeti ja arendada inimeste kodanikutunnet. Vabahariduse, taidluse, spordi, käsitöö jms inimesele võimaldamise abil rikastavad ühendused osalejate ja kogukondade elu, panustavad kultuuri ja ühiskonna elujõulisusse. Kõigeks selleks vajavad ühendused ka avalikku raha, et töötada stabiilselt ja luua eeldusi arenguks.

Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsioon (EKAK) määratleb avaliku võimu ja kodanikualgatuse vastastikku täiendavad rollid ning koostöömimise põhimõtted avaliku poliitika kujundamisel ja teostamisel ning Eesti kodanikuühiskonna ülesehitamisel. Avaliku võimu ja kodanikuühenduste koostöö aluseks on arusaam, et demokraatlikus riigis täiendavad mõlemad teineteist ühiste eesmärkide saavutamisel

ning sellisena on kodanikuühiskonna ja -ühenduste toetamine avalikule võimule tulus investeering.

Juba valdkondlike (haridus, kultuur, sotsiaalhoolekanne, keskkond jms) tegevuste ja organisatsioonide olemasoleva rahastamise kõrval eeldab kodanikuühiskonna arengu toetamine tähelepanu horisontaalsetele teemadele. Näiteks ühenduste organisatsiooni ülesehitus, nende tegevusvõimekuse toetamine, ühingus demokraatliku juhtimise juurutamine, aga ka osalemisvõimalused otsustusprotsessides, vabatahtlik töö, ühenduste koostöö, õiguskeskkond, haldussuutlikkus – teemad, mis puudutavad ühendusi, sõltumata valdkonnast, kus nad tegutsevad.

Just nendele teemadele keskendub kodanikuühiskonna sihtkapital (KÜSK).

Panustamine kodanikuaktiivsust soodustava keskkonna arengusse

KÜSK sihiks on tõsta kodanikuühenduste suutlikkust kodanikuühiskonna arendamisel ning kodanikuaktiivsust soodustava keskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes on vaja keskenduda eelkõige võtmeühenduste tegevusvõimekuse arendamisele ning toetada

kodanikualgatuslikke uuenduslikke

ettevõtmisi. Otsime parimaid lahendeid sellele, kuidas suudame rahastamisotsustes olla strateegilised, ära tunda, mida on kodanikuühiskonna arenguks kõige rohkem vaja ja reageerida sellele.

KÜSK on mootoriks mitmete üleriigiliste korrastamiste muutustele ühiskonna. Nii rakendub tänava ühenduste riigieelarvest rahastamise korrastamise juhend, mille võib

Hr. Agu Laius koos lastelastega

leida siseministeeriumi kodulehelt.

Kodanikuühiskonna keskkonda edendavad parimalt kodanike algatatud ja elluviidud head mõtted. Näiteks Teeme Ära liidab paljud inimesed ja ühendused ühe eesmärgi nimel. KÜSK soovib omalt poolt sama jõulisi uusi ideid esile kutsuda ja nende elluviimist toetada. Kindlasti muudavad head ideed ühiskonna enam koostoimivaks.

Toetuskonkursid

KÜSK peamiseks rolliks siiski, millele kulub pool sihtkapitali ressursist, on muuta ühendused tugevamaks. Selleks viime läbi nii piirkondlikele kui ka üleriigilistele ühendustele tegevusvõimekuse valdkondades väga täpselt fokuseeritud taotlusvoorusid.

Ühendustel on arusaadavalt väga mitmesugused ootused KÜSK suhtes. Oodatakse tegevustoetusi, mida mõistetakse kui ressursi saamist oma senise eksistentsi kindlustamiseks. See on igati mõistetav ootus ja vajadus, kuid rahastaja poolt vaadatuna on ei ole seda võimalik tulemuslikult realiseerida. Projekt peab olema tervik ja tulemused mõõdetavad. Muidu pole võimalik määrata kriteeriume, kellele ja mis alusel sellist toetust eraldada, kuidas hinnata eesmärkide saavutamist ja tulemusi. Mõistes igati tegevustoetuse vajadust ühendustes toetame ühendustes uute tegevuste võimekuste väljaarendamist, mis sisaldab ka olulist tegevuse ja arengu toetamise komponenti. Tegevustoetuse komponent võimendub, kui projekt on pikemaajaline.

Tugitegevused

KÜSK senise tegevuse põhjal on selgunud, et jääb väheks, kui KÜSK taotlusvoorud on hästi ette valmistatud ja läbi viidud, vaid KÜSK peab kandma ka teatud tugitegevuste rolli.

Projektide koostamise oskus ühendustes jätab soovida. Püüame siin olukorda infopäevade ja koolituste korraldamisega paremaks muuta. Aeg-ajalt, kui taotlusvooru teema ei ole ühendustele veel piisavalt omane, korraldame eelnevalt potentsiaalsetele taotlejatele taotlusvooru teemal koolituse. Niis suudavad ühendused ka oma taotlustes jääda rohkem teema raamidesse.

Kogemustele tuginedes täpsustub sihtkapitali strateegia

Nagu koolituste korraldamine, nii ka mitmed teised uued teadasaamised ja vajadused toovad esile väljakutseid, millele KÜSK peab kiiresti ja paindlikult reageerima. On ka mitmeid Eesti kodanikuühiskonna väljakujunenud aastaüritusi, mis vajavad jätkamist. Nende toetamine ei saa toimuda projektikonkursside kaudu. Olgu siinkohal mainitud näiteks EMSL suvekool ja kodanikuühiskonna konverents, nüüd ka kärjad. Samuti kodukandi Maapäev.

Oma esimesel tegevusaastal toetusime kodanikuühiskonna sihtkapitali kontseptsioonile, mis seadis raamid meie tegevusele. Samal ajal oleme seniseid kogemusi analüüsinud ja tegelenud pingsalt KÜSK strateegia koostamisega, et edaspidi järjekindlamalt tegutseda.

Sihtkapitali nõukogu ja meeskond on edasise suhtes optimistlikud. Seda optimismi aitavad meil hoida ühendused, kelle tagasiside põhjal saame korrigeerida KÜSK toetus ja tugitegevusi.

KÜSK toetustegevus laieneb

KÜSK on hästi tööle rakendunud. Seda on tunnistanud ka regionaalminister Siim Kiisler ning tema otsuste alusel on KÜSK-ile pea igal aastal antud täiendavaid ülesandeid. 2011. aastal käivitus Eesti-Šveitsi koostööprogramm toetamiseks vabaühendusi osutama rohkem avalikke teenuseid koostöös omavalitsuste ja riigiasutustega, 2013. aastal lisandus KÜSK hallata ka kohaliku omaalgatuse programmi toetuste andmise korraldamine. Samuti vahendab KÜSK alates 2013.aastast Euroopa Liidu programmi „Kodanike Euroopa“ toetustootluste võimalusi.

Nii on KÜSK abil ühenduste jaoks olemas üsna mitmed toetusvõimalused oma tegevuse hoogustamiseks. Kõige selle kohta täpsemat teavet saab meie kodulehelt www.kysk.ee

Agu Laius, SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital juhataja

HARJUMAALE LOODI UUS KASUPEREDE ÜHING

Kasuperede Liidu juhatuse esimehe Malle Kobini toetusel, Harjumaale loodi veebruaris MTÜ Harjumaa Kasuperede Ühing, et toetada Tallinna ja Harjumaa kasuperesi.

Harjumaa Kasuperede ühingu juhatusse kuulub Grete-Stina Tunger ja Jaanika Petti.

Grete-Stina on noor ja hakkaja neiu, kes hetkel õpib ülikoolis psühholoogiat, teeb vabatahtliku tööd psühholoogina Tallinna Perekeskuses (<http://www.pk.ee/>) ja omab kogemusi tugiisikuna asenduskodu lastele.

*Kasuperede suvekool 2012 a.
Laste pool meisterdatud küpsisetort.*

Jaanika Petti on juba 2 aastat kasupere ja lisaks selle veel kasvab peres kolm bioloogilist last.

HARJUMAA KASUPERED MTÜ

Jüri tee 2 Lagedi alevik, Rae vald Harju maakond 75303,
info: jaanika.petti@gmail.com

KASUEMA MÕTTED

Agne on meie peres olnud alates 01. augustist 2012. Sellest hoolimata on meil tunne, et ta on olnud meie peres juba väga ammu. Ta on sõbralik,

tähelepanelik, hooliv, otsekohene ning igati meeldiva olekuga ja hea suhtlemise oskusega tüdruk. Agne teab mis on eluraskused ja kuidas neist jagu saada. Oma lühikesel elujooksul on ta pidanud toime tulema väga keeru-

liste ülesannetega. Olgugi, et vahest on olnud tal tahtmine kõigele käega lüüa ja tegutseda ühiskonnas kehtestatud reeglite vastu on ta tasapisi hakanud mõistma, et „Elan ükskord ja kõik mis ma teen -teen endale. Minul ei ole kuidagi võimalik rikkuda ära oma bioloogilise

ema elu ja maksta talle kätte kõige halva eest mis ta on mulle ja mu

õdedele teinud“.

Nüüdseks on õppinud 5 kuud Kutsehariduskeskuses. Läbi raskuste on Ta hakkama saanud. Vahest on olnud tal kiusatus kõigele käega lüüa, kuid oleme koos raskused ületanud ja ta jätkab õpinguid. Jätkuvalt on tal siht silme ees ja olemas elutarkus, et õppides jõuad

sihile ja et kõik on võimalik saavutada, kui oled järjekindel ja eesmärk silme ees.

Lugupidamisega
Kasuema

Kasuperede noortekool 2012 a.

*Kasuema mõtted,
peale 2 kuud, kui laps oli
paigutatud perre*